

УДК 631.52:633.15

МАРЧЕНКО Т. Ю., БОРОВИК В. О., СИТНИК Я. Д.

Інститут зрошувального землеробства НААН, 73483, м. Херсон, сел. Наддніпрянське
e-mail: tmarchenko74@ukr.net

СТРУКТУРА ВРОЖАЮ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ РІЗНИХ ГРУП ФАО ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБКИ МІКРОДОБРИВАМИ ЗА УМОВ ЗРОШЕННЯ

Мета наших досліджень – визначити прояв показників структури врожаю сучасних гібридів кукурудзи різних груп ФАО та з'ясувати їхній зв'язок з урожайністю зерна при вирощуванні за краплинного зрошення в умовах Південного Степу України. Встановити вплив мікродобрив на показники структури врожаю гібридів кукурудзи та обґрунтувати агротехнічні рекомендації з вирощування високих урожаїв зерна культури.

За результатами біометричних вимірювань найменший середній показник довжини качана встановлено у середньораннього гібрида 'ДН Галатея' – 16,8–17,3 см. Зі збільшенням групи ФАО, підвищувався показник довжини качана, що пояснюється характеристикою гібридів. Таким чином, значення даного показника для гібрида 'Скадовський' в середньому за період 2016–2018 рр. проведення спостережень становило 17,8–18,5 см; для середньостиглих гібридів 'ДН Деметра' – 18,4–19,0 см та 'Інгульський' – 17,2–17,9 см, 'ДН Берека' – 19,4–20,1 см. Найбільше значення показника встановлено у середньопізнього гібрида 'Чонгар' – 20,3–22,6 см.

Показник діаметра качана практично не змінювався під впливом досліджуваних факторів, проте залежав від генотипових особливостей гібридів і склав, в середньому за 2016–2018 рр., для гібрида 'ДН Галатея' – 39,9–41,4 мм, для гібрида 'Скадовський' – 43,8–44,6 мм, для гібрида 'ДН Деметра' – 47,8–48,2 мм, 'Інгульський' – 35,6–38,5 мм та 'ДН Берека' – 41,9–44,3 мм. Найбільше значення показника «діаметр качана» спостерігали у середньопізнього гібрида 'Чонгар' – 50,6–52,4 мм.

За результатами виміру встановлено, що застосування мікродобрив Нутрімекс, Аватар-1 сприяло стабільному зростанню довжини та діаметра качанів гібридів кукурудзи різних груп

ФАО. Так, на ділянках, де було внесено мікродобрива, порівняно з необробленим контролем, підвищилися значення довжини качана на 2,5–4,9% (0,45–0,9 см) та діаметра на 2,3–3,2% (1,0–1,4 мм).

Кількість рядів зерен в качані підвищувалась зі зростанням групи ФАО та обробкою мікродобривами. Так, у контрольних варіантах без обробки кількість рядів зерен, у середньому за роки проведення досліджень, дорівнювала 15,9, а на ділянках з обробкою мікродобривами зростала до 16,1–16,5. Кількість рядів зерен в групі середньоранніх гібридів без обробки мікродобривами складала 14,9, в групі середньостиглих – 15,7, у середньопізнього гібрида 'Чонгар' кількість рядів зерен становила 18,5.

Така сама закономірність була й щодо показника маси зерна з качана. На варіанті без обробки мікродобривами максимальні значення маси зерен з качана встановлено у середньопізнього гібрида 'Чонгар' в контрольному варіанті – 278,0 г. У середньому, по середньоранній групі ФАО маса зерен з одного качана становила 162,0 г, по середньостиглій – 205,9 г. Застосування мікродобрив впливало менше, але, порівняно з групою ФАО, в середньому по фактору «обробка мікродобривами Нутрімекс і Аватар-1» збільшили показники на 2,0–8,3 г або на 0,7–3,8%. Максимальних значень маса зерна з качана набула у варіантах з обробленням мікродобривом Аватар-1 і становила, в середньому по всіх групах ФАО – 211,5 г, що більше порівняно з контролем на 4,1% та обробкою Нутрімексом на 1%.

Максимальну масу 1000 зерен в середньому за роки проведення досліджень (327,3 г) було отримано за сівби гібрида 'Чонгар' при використанні мікродобрива Аватар-1.

Ключові слова: група стиглості, біометричні показники, мікродобрива, кукурудза.